

Uchwała Nr XXXVI/376/06
Rady Miejskiej w Bobolicach
z dnia 17 lutego 2006r.

w sprawie uchwalenia „Gminnego Systemu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Gminie Bobolice na 2006 rok „

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 08 marca 1990 r o samorządzie gminnym (Dz.U. Nr 2001 Nr 142 poz. 1591, z 2002 r Nr 23 poz. 220, Nr 62 poz. 558, Nr 113 poz. 984, Nr 153 poz. 1271, Nr 214 poz. 1806, z 2003 r Nr 80 poz. 717, Nr 162 poz. 1568, z 2004 r Nr 116 poz. 1203, z 2005 r 172 poz. 1441) oraz art. 6 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2005r. Nr 180, poz. 1493) Rada Miejska w Bobolicach uchwała, co następuje:

§ 1. 1. Uchwała się Gminny System Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Gminie Bobolice na 2006 rok, stanowiący załącznik Nr 1 do niniejszej uchwały.

2. Schemat „Organizacje i instytucje pomagające ofiarom przemocy na terenie Gminy Bobolice” stanowi załącznik Nr 2 do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Bobolic

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia z mocą obowiązującą od 1 stycznia 2006r.

***Gminny system przeciwdziałania
przemocy w rodzinie***

I. Wprowadzenie i diagnoza problemu

1. Wprowadzenie

Rodzina jest podstawową komórką społeczną, od której jakości zależy wartość społeczeństwa, jak również los jednostki. Człowiek przeżywa w niej najważniejszy okres kształtujący między innymi jego styl życia, osobowości, poglądy na świat.

Zatem dom rodzinny powinien być spostrzegany jako środowisko miłości i opieki, bezpieczne i ciepłe miejsce domowego ogniska, schronienie przed całym złem zewnętrznego świata. Jednak dla wielu ludzi dom rodzinny jest miejscem terroru i cierpienia.

Ofiary przemocy domowej doświadczają lęku, bezsilności, przygnębienia i rozpacz. Ich ciało i psychika doznają ostrych urazów i podlegają długotrwałemu procesowi niszczącego stresu i zagrożenia.

Przemoc we współczesnym świecie jest zjawiskiem coraz bardziej widocznym i niepokojąco narastającym.

Na terenie Miasta Gminy Bobolice w poszukiwaniu skutecznych form przeciwdziałania przemocy w rodzinie i pomagania jej ofiarom angażuje się wielu profesjonalistów, organizacji pozarządowych i specjalistycznych instytucji.

Obecnie na terenie Gminy Bobolice funkcjonuje Gminny system wsparcia dziecka i rodzinie. Do realizacji tego zadania zaangażowano Punkt Poradnictwa Rodzinnego, Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Punkt Konsultacyjny dla Osób Uzależnionych, Punkt Przeciwdziałania Przemocy „Sens”, Centrum Wspierania Rodziny, Stowarzyszenie Wspierania Inicjatyw Społecznych, Policję, pedagogów oraz Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej.

Mieszkańcy Gminy Bobolice mają wiele możliwości skorzystania z wszelkiego rodzaju poradnictwa i doradztwa, niemniej jednak w dalszym ciągu należy poszukiwać skutecznych metod i form przeciwdziałania przemocy w rodzinie, które w swym efekcie pomniejszają rozmiar zjawiska przemocy domowej.

Zjawisko przemocy domowej definiowane jest jako „każde działanie jednego z członków rodziny lub zaniechanie, które zagraża życiu, cielesnej i psychicznej integralności lub wolności innego członka tej samej rodziny bądź poważnie szkodzi rozwojowi jego (jej) osobowości”.

Typy przemocy z jakimi spotykamy się w środowisku domowym obejmują:

- zaniechanie i przemoc wobec osób w podeszłym wieku,
- przemoc wobec rodziców,
- przemoc wobec małżonka,
- przemoc wobec dziecka i zaniechanie,
- przemoc wobec rodzeństwa.

Wśród form przemocy wyróżniamy:

RODZAJE PRZEMOCY	KATALOG ZACHOWAŃ
PRZEMOC FIZYCZNA	popychanie, odpychanie, obezwładnianie, przytrzymywanie, policzkowanie, szczypanie, kopanie, duszenie, bicie otwartą ręką i pięściami, bicie przedmiotami, ciskanie w kogoś przedmiotami, parzenie, polewanie substancjami żrącymi, użycie broni, porzucanie w niebezpiecznej okolicy, nieudzielanie koniecznej pomocy, itp.
PRZEMOC PSYCHICZNA	wyśmiewanie poglądów, religii, pochodzenia, narzucanie własnych poglądów, karanie przez odmowę uczuć, zainteresowania, szacunku, stała krytyka, wmawianie choroby psychicznej, izolacja społeczna (kontrolowanie i ograniczanie kontaktów z innymi osobami), domaganie się posłuszeństwa, ograniczanie snu i pożywienia, degradacja werbalna (wyzywanie, poniżanie, upokarzanie, zawstydzanie), stosowanie gróźb, itp.
PRZEMOC SEKSUALNA	wymuszanie pożycia seksualnego, wymuszanie nieakceptowanych pieszczot i praktyk seksualnych, wymuszanie seksu z osobami trzecimi, sadystyczne formy współżycia seksualnego, demonstrowanie zazdrości, krytyka zachowań seksualnych kobiety, itp.
PRZEMOC EKONOMICZNA	odbieranie zarobionych pieniędzy, uniemożliwianie podjęcia pracy zarobkowej, nie zaspakajanie podstawowych, materialnych potrzeb rodziny, itp.

Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie uwzględnia następujące elementy:

- diagnozę zjawiska, szczególnie diagnozowanie przemocy w jej wczesnej postaci w miejscu zamieszkania sprawcy i ofiary,
- przerywanie przemocy „gorącej”, „chłodnej”
- doradztwo, w tym uświadomienie ofiarom ich praw i możliwości uzyskania pomocy,
- tworzenie i realizowanie programów profilaktycznych na poziomie profilaktyki pierwszo – drugo i trzeciorzędowej - system zapobiegania przemocy w rodzinie.

2. Podstawa prawna

Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. Z 2005 r Nr 180, poz. 1493).

3. Diagnoza, statystyki dotyczące przemocy - dane lokalne

W rozumieniu ustawy przemocą w rodzinie jest jednorazowe albo powtarzające się umyślnie działanie lub zaniechanie naruszające prawa lub dobra osobiste członków rodziny, w szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające ich godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, także wywołujące cierpienia i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą.

W przemocy domowej najbardziej istotna jest demonstracja i wykorzystanie siły lub władzy w sposób, który jest krzywdzący dla innych członków rodziny. Na przemoc w rodzinie można spojrzeć z perspektywy prawnej, moralnej i społecznej.

Z obserwacji wynika, iż wśród wielu ofiar tylko niewielka grupa decyduje się na założenie zawiadomienia o popełnieniu przestępstwa w rodzinie. Pozostałe osoby bądź nie wiedzą gdzie można uzyskać fachową pomoc, bądź obawiają się konsekwencji ze strony sprawcy przemocy.

W przypadku przemocy w rodzinie najczęściej pokrzywdzone osoby to kobiety i dzieci. Wiek tych osób jest różny i nie ma tu jakiegóż konkretnej reguły. Przemoc fizyczna najczęściej polega na biciu, popychaniu, szturchaniu itp. Natomiast przemoc psychiczna na wyzywaniu, ułóżaniu, poniżaniu, wymuszaniu określonego zachowania itp.

Na terenie naszej Gminy przemoc w rodzinie najczęściej występuje w rodzinach najuboższych w miejscowościach popegeerowskich i jest powiązana z alkoholizmem, niskimi dochodami finansowymi na członka rodziny, biedą niskim wykształceniem, małą świadomością społeczną. Przypadki znęcania najczęściej odbywają się w domach rodzinnych, w zamkniętym kręgu osób gdzie świadkami są jedynie członkowie rodziny tj. małżonkowie, dzieci, rodzeństwo, bliskie osoby, którym ofiara się zwierza. Praktycznie ofiary przemocy boją się, a niejednokrotnie wstydzą się o tym mówić i rozgłaszać. Również trudno jest im w tych sprawach zeznawać w sądzie i dlatego wolą, aby przemoc ta trwała. Tylko bardzo zdeterminowane ofiary przemocy decydują się na jej przerwanie poprzez zgłoszenie tego faktu odpowiednim organom.

W wyniku podejmowania czynności przez policjantów z Posterunku Policji w Bobolicach w przypadku przemocy w rodzinie w okresie od stycznia do listopada tj. na przełomie 11 miesięcy 2005 roku przeprowadzono 17 postępowań karnych w sprawie fizycznego i moralnego znęcania się nad członkami rodziny, z których w 9 przypadkach został sporządzony akt oskarżenia do sądu na sprawców przemocy, a w 8 przypadkach fakt przemocy nie został potwierdzony. W omawianym okresie czasu łącznie było prowadzonych 49 „Niebieskich kart”, z których 25 zostało założonych w 2005 roku.

W omawianym okresie czasu policjanci z PP w Bobolicach podjęli 95 interwencji domowych, w tym 22 interwencje dotyczyły przemocy w rodzinie z których 12 interwencji podjęto w mieście i 10 na terenie wiejskim.

Łącznie w prowadzonych sprawach ustalono 37 pokrzywdzonych, z których 19 to kobiety, 17 to małoletni poniżej 13 roku życia, 18 to małoletni do 18 roku życia. W ramach prowadzenia niebieskiej karty ustalono łącznie 18 sprawców przemocy w rodzinie.

Zgodnie z ustawą z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej art. 107 ust. 2 w przypadku stwierdzenia przemocy w rodzinie, pracownik socjalny wypełnia formularz „Pomoc społeczna – **Niebieska Karta**” stanowiący załącznik do rodzinnego wywiadu środowiskowego.

W 2005r. na terenie gminy Bobolice pracownicy socjalni założyli w rodzinach 5 „Niebieskich Kart”.

4. Zadania gminy

Do zadań własnych gminy należy w szczególności:

- 1) tworzenie gminnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie;
- 2) prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie;
- 3) opracowania i realizacji programów ochrony ofiar przemocy w rodzinie;
- 4) prowadzenie gminnych ośrodków wsparcia

5. Przepisy kodeksu karnego dotyczące przemocy

PRAWO ŚCIGA SPRAWCÓW PRZESTĘPSTW PRZECIWKO OSOBOM BLISKIM ZA:

art. 207 §1 k.k. Znęcanie się fizycznie lub psychicznie nad osobą najbliższą lub nad inną osobą pozostającą w stałym lub przemijającym stosunku zależności od sprawcy albo nad małoletnim lub osobą nieporadną ze względu na jej stan psychiczny lub fizyczny - podlega karze pozbawienia wolności od 3 miesięcy do 5 lat (ściganie z urzędu).

art. 191 §1 k.k. Kto stosuje przemoc wobec osoby lub groźbą bezprawną w celu zmuszenia innej osoby do określonego działania, zaniechania lub znoszenia - podlega karze pozbawienia wolności do lat 3 (ściganie z urzędu).

art. 197 §1 k.k. Kto przemocą lub groźbą bezprawną lub podstępem doprowadza inną osobę do obcowania płciowego, podlega karze pozbawienia wolności od roku do lat 10 (ściganie na następuje na wniosek pokrzywdzonego).

art. 209 §1 k.k. Kto uporczywie uchyla się od wykonywania ciężącego na nim z mocy ustawy lub orzeczenia sądowego obowiązku opieki prze niełożenie na utrzymanie osoby najbliższej lub innej osoby i przez to naraża ją na niemożność zaspokojenia podstawowych potrzeb życiowych - podlega karze pozbawienia wolności do lat 2 (ściganie następuje na wniosek pokrzywdzonego).

II. Postanowienia ogólne

1. **Koordynator programu** - Pani Aneta Jasiulek
2. **Osoba odpowiedzialna za realizację programu** - Pani Danuta Karwowska
3. **Czas realizacji programu** - styczeń – grudzień 2006 r.

4. Odbiorcy programu

- ofiary i sprawcy przemocy,
- rodziny doznające przemocy,
- przedstawiciele instytucji i służb pracujących z ofiarami przemocy (pedagodzy, psychologdy, nauczyciele, pracownicy ośrodka pomocy społecznej, pracownicy wymiaru sprawiedliwości, policjanci, pracownicy służby zdrowia, duchowni),
- przedstawiciele władz lokalnych,
- społeczeństwo.

5. Cele programu

- Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie ze szczególnym uwzględnieniem przemocy wobec dzieci.
- Wsparcie i profesjonalna pomoc (doradcza, terapeutyczna, prawna, socjalna) dzieciom i rodzinom będącym ofiarami przemocy oraz ich sprawcom.
- Dostarczanie wiedzy społeczeństwu o zjawisku przemocy i sposobach radzenia sobie z tym problemem.
- Propagowanie pozytywnych rozwiązań merytorycznych, organizacyjnych i prawnych związanych z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie.
- Motywowanie społeczności lokalnych, mass mediów, organizacji i instytucji do podejmowania działań na rzecz ofiar przemocy ze szczególnym uwzględnieniem krzywdzonych dzieci.
- Wzrost wiedzy z zakresu przeciwdziałania przemocy.

6. Instytucje i organizacje pozarządowe - współorganizatorzy programu pomagające ofiarą przemocy na terenie powiatu

- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Koszalinie
- Towarzystwo Przyjaciół Dzieci w Koszalinie
- Sąd Rejonowy w Szczecinku
- Kuratorzy zawodowi i społeczni
- Prokuratura Rejonowa
- Rzecznik Praw Dziecka
- Powiatowa Poradnia Psychologiczno- Pedagogiczna w Koszalinie
- placówki oświatowe
- Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Bobolicach
- Zespół Interdyscyplinarny d.s. Przeciwdziałania Przemocy
- Stowarzyszenie Wspierania Inicjatyw Społecznych w Bobolicach
- Stowarzyszenie Klub Abstynenta „Przymierze”

7. Organizacje i stowarzyszenia ogólnopolskie

- **Stowarzyszenia na Rzecz Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie „NIEBIESKA LINIA”**

(0-22) 499-37-33 - połączenie płatne-telefon czynny: pn-pt: 9:00-14:00

e-mail: poradnia@niebieskalinia.org

- **Ogólnopolskiego Pogotowia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie**

e-mail: pogotowie@niebieskalinia.pl

tel. : PŁATNY (0-22) 666-00-60 pn-pt w godz.:10:00-18:00.

PŁATNY PIERWSZY IMPULS: 0 801 1200 02 pon-sob: 10:00-22:00, nd i św 10:00-16:00.

III. Zadania w zakresie diagnostycznym, profilaktycznym i edukacyjnym dotyczące przemocy w rodzinie

Lp	Zadania	Partnerzy w realizacji
1.	Organizowanie i prowadzenie profesjonalnej pomocy doradczej, informacyjnej i socjalnej dla ofiar przemocy.	MGOPS, Szkoła, Policja, Służba zdrowia, GKRPA, Punkt Konsultacyjny, Klub Abstynenta, Zespół Interdyscyplinarny, Punkt Poradnictwa Rodzinnego
2.	Podejmowanie bezpośrednich interwencji i prowadzenie działań interwencyjno mediacyjnych.	MGOPS, Szkoła, Policja, Służba zdrowia, GKRPA, Punkt Konsultacyjny, Klub Abstynenta, Zespół Interdyscyplinarny, Punkt Poradnictwa Rodzinnego, Punkt Przeciwdziałania Przemocy „Sens”, Kuratorzy Społeczni
3.	Organizowanie i prowadzenie zajęć terapeutycznych dla ofiar i sprawców przemocy.	MGOPS, Szkoła, Służba zdrowia, GKRPA, „Klub Abstynenta, Punkt Poradnictwa Rodzinnego, Punkt Przeciwdziałania Przemocy „Sens”
4.	Edukacja społeczeństwa w zakresie przeciwdziałania przemocy (prowadzenie tematycznych lekcji w szkołach, organizowanie i prowadzenie szkoleń dla instytucji i osób pracujących z dziećmi, edukacja prowadzona w mass mediach).	MGOPS, Szkoła, Policja, Służba zdrowia, GKRPA, Punkt Konsultacyjny, Klub Abstynenta, Zespół Interdyscyplinarny, Punkt Poradnictwa Rodzinnego, Punkt Przeciwdziałania Przemocy „Sens”, Urząd Miejski
5.	Dostarczanie wiedzy społeczeństwu o instytucjach i organizacjach pomagających ofiarom przemocy poprzez wydanie ulotek i broszur informacyjnych.	MGOPS, Policja, Służba zdrowia, GKRPA, Punkt Konsultacyjny, Klub Abstynenta, Zespół Interdyscyplinarny, Punkt Poradnictwa Rodzinnego, Centrum Wspierania Rodziny, Urząd Miejski, Placówki Oświatowe
6.	Doskonalenie grup zawodowych zaangażowanych w problematykę przemocy: pracowników szkół, ośrodka przemocy społecznej, placówki ochrony zdrowia, policjantów w zakresie rozpoznawania skutków przemocy i udzielenie pomocy.	MGOPS, Policja, Służba zdrowia, GKRPA, Punkt Konsultacyjny, Klub Abstynenta, Zespół Interdyscyplinarny, Punkt Poradnictwa Rodzinnego, Placówki Oświatowe, Urząd Miejski, Stowarzyszenie Wspierania Inicjatyw Społecznych
7.	Prowadzenie interwencji kryzysowej i wsparcia.	MGOPS, Policja, Służba zdrowia, GKRPA, Punkt Konsultacyjny, Klub Abstynenta, Zespół Interdyscyplinarny, Punkt Poradnictwa Rodzinnego, Punkt Przeciwdziałania Przemocy „Sens”, Urząd Miejski,
8.	Prowadzenie procedur „Niebieskiej Karty”.	MGOPS, Policja
9.	Ściganie sprawców przemocy, doprowadzenie do ukarania sprawców przed sądem.	Policja, Sąd, Prokuratura
10.	Przekazywanie informacji o podejmowaniu zaistniałej przemocy przez pracowników służby zdrowia stosownym organom.	Służba zdrowia, Policja, Zespół Interdyscyplinarny, Centrum Wspierania Rodziny, MGOPS
11.	Współpraca właściwych instytucji i przekazywanie sobie stosownych informacji związanych z przemocą.	wszystkie instytucje
12.	Opracowanie procedury postępowania i udzielania pomocy ofiarom przemocy.	wszystkie instytucje

IV. Postanowienia końcowe

1. Spodziewane efekty realizacji programu

- zwiększenie skuteczności i dostępności pomocy dla ofiar przemocy
- zwiększenie społecznej wrażliwości i zaangażowania w sprawy przeciwdziałania przemocy
- pogłębianie wiedzy społeczeństwa o zjawisku przemocy domowej i sposobach radzenia sobie z tym problemem
- tworzenie przez organizacje i samorządy lokalne punktów interwencyjnych.
- zmniejszenie rozmiarów zjawiska przemocy domowej
- przerwanie kręgu milczenia związanego z przemocą

2. Źródła finansowania programu.

Źródłem finansowania zadań gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie są środki finansowe budżetu Gminy Bobolice.

3. Sposób kontroli realizacji programu.

- Osoba odpowiedzialna za realizację programu składa roczne sprawozdanie z wykonania zadań Gminny system przeciwdziałania przemocy w rodzinie dla Burmistrza.
- Stały monitoring programu prowadzony jest przez osobę odpowiedzialną za realizację programu oraz koordynatora programu.

4. Monitorowanie realizacji programu.

- Burmistrz Miasta i Gminy sprawuje na bieżąco nadzór nad realizacją programu i podejmuje niezbędne działania zmierzające do osiągnięcia celów wyznaczonych w programie.
- Rada Miejska po zasięgnięciu opinii jednostek realizujących program może w uzasadnionych przypadkach określać bieżące kierunki działań w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

ORGANIZACJE I INSTYTUCJE POMAGAJĄCE OFIAROM PRZEMOCY NA TERENIE GMINY BOBOLICE

Załącznik Nr 2 do Uchwały Nr XXXVI...../06 Rady Miejskiej w Bobolicach z dnia 17 lutego 2006r.

